

nabestaanden bellen met vragen, zal dit toegeleid worden naar specifieke medewerkers met de juiste kennis en vaardigheden om deze gesprekken te voeren. Aangezien het naar verwachting een kleine groep nabestaanden betreft, lijkt het niet opportuun hier specifieke capaciteit voor vrij te maken. Maar aansluiting te zoeken bij huidige medewerkers. Zij zullen bijgeschoold worden om de nabestaande op een juiste manier te ondersteunen. Om de openingstijden te kunnen bestrijken wordt kennis bij meerdere Service center agents belegd.

Haalbaarheid

De case-managers worden uit de huidige kredietbank-bezetting gehaald. Gezien de toekomstige terugloop van benodigde capaciteit voor LPS en ABS verwachten we hier geen extra mensen voor aan te hoeven trekken. Voor het Service center wordt aangesloten bij de huidige capaciteit en/of die aangetrokken wordt voor de ex-partner regeling (gele vlag).

Incidentele en structurele kosten

Er worden geen extra structurele kosten verwacht. Wel worden er incidentele kosten gemaakt voor inrichten van het proces, opstellen werkinstructies en opleiden van de betrokken medewerkers. Inschatting is €10.000,-.

Keten complexiteit

Het integraal handmatig afwikkelen van de verschillende processen/regelingen geeft een verhoogde complexiteit. Dit geldt met name voor het afhandelen van de private schulden en al betaalde schulden. Maar ook diverse backoffice processen, zoals: klachtenprocedure, casuïstiekproces, de bewindvoerdersvergoeding, de bezwaarprocedure en mogelijk in de toekomst de ex-partner regeling.

Haalbaarheid

Gezien de verwachting dat het hier om een beperkte doelgroep gaat die gebruik zal maken van de SBN schuldenregeling, en we daar seniore case-managers met voldoende kennis en competenties op in kunnen zetten, achten we dit proces als haalbaar (gele vlag).

Invoeringsmoment

Planning van de Go-live datum is mede afhankelijk van het besluitvormingsproces in Tweede en Eerste Kamer. Rekening dient gehouden te worden met de zomervakantie periode omdat dan zowel bij SBN als het Ministerie en Belastingdienst minder mensen beschikbaar zijn. SBN zelf verwacht het proces ingericht te kunnen hebben medio april 2023.

Eindoordeel

De conclusie is dat de nabestaanden regeling uitvoerbaar is, mits de juiste data correct en tijdig aangeleverd kan worden door de Belastingdienst aan SBN middels een validatielijst nabestaanden. Het separaat afwikkelen van het nabestaande proces is op punten uitdagend, maar wordt haalbaar geacht.

De analyse voor deze notitie, en later ook de uitvoeringstoets, is geschreven voordat de adviesorganen van de overheid hun feedback gegeven hebben op het concept wetsvoorstel. Hierdoor ontstaat het risico dat onder invloed van het nog te ontvangen advies, als ook het politieke besluitvormingsproces, de regeling nog gaat wijzigen, wat een effect kan hebben op de uitvoerbaarheid van de regeling.



Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Persoonsgegevens

Postbus 90801
2509LV Den Haag

Datum
13-01-2023

ons kenmerk
RvB.03/23/DS/mb

Onderwerp: Uitvoeringstoets aanvullend wetsvoorstel hersteloperatie toeslagen

Geachte Persoonsgegevens

U heeft mij verzocht in een brief d.d. 2 december 2022 (referentie 2022-0000250266) om het aanvullend wetsvoorstel hersteloperatie toeslagen inzake de ex-partnerregeling (hierna 'wetsvoorstel ex-partnerregeling') te beoordelen op uitvoerbaarheid. Middels deze brief informeren wij u graag over de uitvoerbaarheid van dit wetsvoorstel.

Algemeen

De SVB acht het wetsvoorstel ex-partnerregeling per 1 juli 2023 uitvoerbaar, mits de specificaties van de uitwisseling ten behoeve van het starten van de geautomatiseerde matching per 1 februari 2023 duidelijk zijn (zie bij 'Gevolgen voor de uitvoering'). Op het moment van voorbereiding van deze uitvoeringstoets waren wij nog in afwachting van een addendum op het wetsvoorstel dat gaat over nabestaanden van overleden aanvragers van de kinderopvangtoeslag. De uitvoerbaarheid is beoordeeld met inachtneming van het conceptwetsvoorstel zoals bijgevoegd bij uw brief d.d. 2 december 2022.

Het wetsvoorstel regelt compensatie voor ex-partners van toeslag gedupeerden

In het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag heeft het kabinet besloten om naast gedupeerde aanvragers en hun toeslagpartners ook ex-partners te compenseren. Ex-partners profiteren niet altijd mee van de maatregelen die zijn getroffen voor gedupeerde aanvragers, hebben veelal wel de lasten ondervonden van de toeslagenaffaire en krijgen daarom nu een zelfstandig recht op compensatie.

Ten opzichte van gedupeerde aanvragers gelden voor ex-partners nagenoeg dezelfde voorwaarden:

- Ex-partners kunnen aanspraak maken op een forfaitaire vergoeding van € 10.000. (Voor gedupeerde aanvragers is dit € 30.000.) Indien zij menen meer schade te hebben geleden dan dit bedrag, dan dienen zij daarvoor een gemotiveerd verzoek in te dienen bij de commissie werkelijke schade (CWS) bij de Belastingdienst (BD).
- Ex-partners hebben net als gedupeerde aanvragers recht op ambtshalve kwijtschelding van publieke schulden voor zover die zien op de periode tot en met 31 december 2020, met uitzondering van schulden ontstaan als gevolg van fraude of misbruik. Bedragen die na 31 december 2020 zijn afbetaald op de schuld die wordt kwijtgescholden, worden gerestitueerd.
- Voor ex-partners geldt (vooral nog) geen zogeheten 'pauzeknop', de inning van reeds lopende schulden wordt derhalve niet gepauzeerd.
- Ex-partners krijgen geen wettelijk moratorium van 1 jaar.

Gevolgen voor de uitvoering

Wie ex-partners zijn regelt de wet en wordt door de Belastingdienst/Toeslagen (BD/T) vastgesteld. De inschatting van de BD/T is dat tussen de 7.000 en 9.800 personen aan de definitie van ex-partner conform het wetsvoorstel voldoen.

De inschatting van de SVB is dat het aantal ex-partners met een vordering op de regelingen in het SV-domein op 31 december 2020 laag zal zijn, circa 70 tot 150 personen. In het kader van de uitvoering van het persoonsgebonden budget (PGB) is de inschatting dat het aantal ex-partners met een PGB-vordering zeer gering is (ongeveer 10 personen). Dit is daarom verwaarloosbaar op structurele basis ten opzichte van het werk wat al verricht wordt. In het kader van de wetten en regelingen voor verzetsdeelnemers en oorlogsgetroffenen (V&O), wordt samenloop - gezien de leeftijden van verschillende doelgroepen - zeer onwaarschijnlijk geacht. Mocht er echter een vordering op grond van de V&O regelingen bestaan en aan de overige voorwaarden wordt voldaan, zal deze kwijtgescholden worden.

Om de wetswijziging uit te kunnen voeren dienen gegevens uitgewisseld te worden tussen de BD/T en de SVB. Het wetsvoorstel biedt de grondslag voor de SVB om de persoonsgegevens te verwerken. De uitwisseling van gegevens van ex-partners van wie de publieke schulden moeten worden kwijtgescholden vindt op dezelfde wijze plaats als van de gedupeerde aanvragers. Bestanden worden 6 maanden na afloop van de regeling verwijderd. Aangezien ex-partners zich tot 1 januari 2024 (of binnen 6 maanden na inwerkingtreding van het voorstel indien dit plaatsvindt ná 1 juli 2023) kunnen melden is het wenselijk om een geautomatiseerd proces in te richten ten behoeve van de matching, om zo het risico op fouten te verminderen. Voor de huidige gedupeerde aanvragers vindt ook een geautomatiseerde matching plaats. Voor PGB vindt de matching handmatig plaats.

Het is nog onduidelijk hoe de uitwisseling met de BD/T met betrekking tot de ex-partners er precies uit gaat zien en welke aanvullende gegevens in de bestanden worden opgenomen. De aanname is dat dit in de vorm van periodieke bestanden, waarin ex-partners van gedupeerden zijn opgenomen. Voor het starten van de geautomatiseerde matching per 1 juli 2023 is het noodzakelijk dat de specificaties van de uitwisseling per 1 februari 2023 duidelijk zijn. Wij vragen om de gegevens van ex-partners herkenbaar te maken via een separate aanlevering. Dit gelet op het verschil in behandeling (geen pauzering/geen wettelijk moratorium) ten opzichte van gedupeerde aanvragers. Ook moeten afspraken gemaakt worden met BD/T over de omgang met foutief aangeleverde personen en overledenen in de levering. Mocht pauzering van vorderingen nodig zijn, dan moet deze impact op de uitvoering opnieuw bepaald worden.

Aandachtspunten:

U heeft mij gevraagd in de U-toets specifiek in te gaan op een drietal aandachtspunten.

Verschillen huidige regeling

Hoewel deze schuldregeling zeer vergelijkbaar is met de schuldregeling van gedupeerde aanvragers, zijn er toch enkele verschillen. U heeft gevraagd nader in te gaan op de effecten voor de SVB ten aanzien van de verschillen in de regeling. De keuze om geen pauzering en moratorium toe te passen leidt tot afwijkende interne instructies ten opzichte van de huidige regeling, maar heeft verder geen consequenties voor de uitvoering. Het heeft wel gevolgen voor de huidige geautomatiseerde oplossing bij de gegevensuitwisseling. Omdat er geen sprake meer is van pauzering, kan niet hetzelfde proces worden gevolgd voor ex-partners als voor gedupeerde aanvragers. Er moet een andere geautomatiseerde oplossing komen, hetgeen leidt tot meerkosten en een grotere complexiteit in de uitvoering. Hiervoor is voornamelijk een post onvoorzien opgenomen in afwachting van de werkelijke kosten.

Duur integrale beoordelingen

U heeft gevraagd nader in te gaan op de gevolgen van de langere duur van deze zogeheten integrale beoordelingen op de uitvoering van de schuldregeling. Vanwege de langere duur van de integrale beoordelingen van de huidige regeling zal ook de ex-partnerregeling langer doorlopen. Dat betekent dat vooral zaken als rapportages langere tijd zullen doorlopen en kosten kunnen oplopen en dat daarnaast voor langere tijd de benodigde kennis geborgd moet worden binnen de organisatie.

Datum van inwerkingtreding ex-partnerregeling

De inwerkingtreding van de ex-partnerregeling ligt ver na de peildatum van de schulden die voor kwijtschelding in aanmerking komen van 1 januari 2021. Openstaande schulden worden echter niet gepauzeerd. Dit heeft tot gevolg dat veel voor kwijtschelding in aanmerking zijnde schulden reeds geheel of gedeeltelijk voldaan zijn en dat er mogelijk veel betalingen gerestitueerd dienen te worden. U heeft mij gevraagd hierop nader in te gaan. Een inmiddels verrekend of terugbetaald bedrag wordt weer geretourneerd aan de ex-partner d.m.v. een handbetaling. Het verrichten van een handbetaling is arbeidsintensiever voor een medewerker dan het kwijtschelden van een bedrag, maar valt nog steeds onder de reguliere afhandeling van het dossier en is verdisconteerd in de kosten.

Juridische analyse

Naast de onderwerpen waar u aandacht voor heeft gevraagd, vraag ik uw aandacht voor de volgende zaken naar aanleiding van onze juridische analyse (in de bijlage toegevoegd).

Kwijtschelden publieke schulden

De publieke schulden van ex-partners van gedupeerde aanvragers worden op grond van artikel 3.7 van de wet ambtshalve kwijtgescholden tot het bedrag dat op 31 december 2020 nog openstond. Eventuele aflossingen op deze schulden na deze datum worden gerestitueerd. Datzelfde geldt voor schulden die zijn ontstaan na 1 januari 2021 voor zover deze betrekking hebben op de periode vóór 1 januari 2021. Het zijn dezelfde voorwaarden die de SVB nu ook al toepast voor gedupeerde aanvragers. Wij zullen daarom de besluitvorming over de reikwijdte van artikel 3.7 hier onverkort toepassen.

Hiernaast vragen wij u om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen op onderstaande:

- Kan duidelijkheid worden verschaft over de mogelijkheid voor ex-partners om na 1 januari 2024 op verzoek tot kwijtschelden van schulden over te gaan?
- Voor de SVB is nog onduidelijk hoe het proces er na 1 januari 2024 exact uit gaat zien. Op welke wijze worden de gegevens van burgers die zich vóór 1 januari 2024 hebben aangemeld bij Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT), maar daarna nog beoordeeld moeten worden, aan de SVB gemeld? Bestaat er na 1 januari 2024 nog steeds een geautomatiseerde gegevensuitwisseling met de BD/T en tot welk moment loopt dit dan door, gegeven de mogelijkheid van burgers om bezwaar/beroep/hoger beroep in te stellen tegen besluiten van de BD/T. En is het ook daadwerkelijk zo dat 'te laat, te laat is'. Oftewel, wordt een aanvraag gedaan na 31 december 2023 ook daadwerkelijk niet meer door de BD/T in behandeling genomen. De SVB ontvangt hierover graag meer duidelijkheid uiterlijk in Q1 van 2023.
- In paragraaf 3.5.2 is nog specifiek benoemd dat voor zover er betalingsachterstanden op een openstaande publieke schuld zijn ingelost na 31 december 2020, ook deze worden gerestitueerd. Wij pleiten ervoor om betalingsachterstanden op een openstaande publieke schuld die zijn ingelost na 31 december 2020, niet te restitueren. Hierdoor zou namelijk een situatie ontstaan dat een burger met betalingsachterstand bevoordeeld wordt ten opzichte van een burger die zijn betalingsverplichting altijd is nagekomen. Graag uw reactie hierop.
- Kan duidelijkheid worden verschaft over het exacte moment van de aanmelding van ex-partners?

Tevens vragen wij uw aandacht voor het volgende:

- Ex-partners kunnen bij ons worden gemeld en schulden kunnen door de SVB worden kwijtgescholden vóórdat de integrale toets van de gedupeerde aanvrager is afgerond. Het kan daardoor voorkomen dat ten onrechte is kwijtgescholden als blijkt dat uiteindelijk sprake is van een niet-gedupeerde. In principe wordt deze beslissing door de SVB niet teruggedraaid, in lijn met afspraken met UWV en DUO, tenzij de Belastingdienst/Toeslagen op grond van artikel 6.10 de compensatie terugvordert. In de MvT staat hierover dat 'slechts in zeer duidelijke gevallen van geen recht op herstel' er gebruik zal worden gemaakt van de mogelijkheid tot terugvordering. Te denken valt aan uitzonderlijke situaties van bewust onjuiste informatieverstrekking bij de aanvraag.
De SVB ontvangt wel graag z.s.m. bericht indien blijkt dat de ex-partner ten onrechte is aangemeld, zodat actie kan worden ondernomen indien er nog niet tot kwijtschelding is over gegaan.
- Is het juist dat ex-partners geen beroep kunnen doen op de wet, als de mogelijk gedupeerde aanvrager zich niet heeft aangemeld bij UHT? Hierdoor is de ex-partner derhalve afhankelijk van de bereidheid van de mogelijk gedupeerde aanvrager om zich alsnog als gedupeerde te melden bij UHT. Hoe verhoudt dit zich tot het doel van deze wet?

Uitvoeringskosten

De kosten voor het kwijtschelden vanaf 1 juli 2023 t/m het einde van het project zijn beraamd op € 140.980. Voor de hier genoemde bedragen wordt uitgegaan van onze inschatting van 150 ex-partners met een vordering in het SV-domein en 10 ex-partners met een PGB-vordering. Gelet op de onzekerheid rondom de aantallen en het feit dat het werk mogelijk bewerklijker is dan is ingeschat (zoals eerder ook is gebleken, zie onze brief d.d. 26 April 2022 met kenmerk RvB.46/22/DS/ck), is een opslag onvoorzien a 50.000 euro opgenomen. Tevens is een stelpost voor de deurwaarderskosten, begroot op € 5.000, opgenomen. Indien tot kwijtschelding van de vordering wordt overgegaan terwijl deze reeds overgedragen was aan de gerechtsdeurwaarder, zijn er kosten (15% van de oorspronkelijke hoofdsom) verbonden aan het terughalen van deze vordering. Mochten er zich substantiële afwijkingen voordoen, dan zullen we u hierover informeren. Een uitgesplitste onderbouwing vindt u in de bijlage.

Verantwoordings- en beleidsinformatie

De rapportage over het aantal gematchte personen per recht, inclusief het bedrag aan kwijtschelding zal maandelijks worden opgeleverd t.b.v. BD/T en op tertaalbasis aan SZW. Ook worden de cijfers opgenomen in het jaarverslag van de SVB.

Tot slot

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest en zie uw reactie graag binnen zes weken tegemoet.

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot

Persoonsgegevens

Met vriendelijke groet,
Sociale Verzekeringsbank

Persoonsgegevens

Bijlage 1 Uitvoeringskosten

Tabel 1: eenmalige kosten DSV (obv 150 gematchte personen)

Activiteiten	Kosten in uren	Kosten in euro
Afstemming BD/T	20	2.140
Aanpassen PIA	8	856
Ad hoc queries	20	2.140
Rapportage	60 ¹	6.420
Kluis	10	1.070
IT	400	39.200
CU&G	4	392
DTI	25	2.450
Instructies	36	3.528
Afhandeling dossiers	200 ²	16.800
Overzetten & verwijderen bestanden	100	9.800
subtotaal		84.796
Opslag onvoorzien:		50.000
TOTAAL		134.796

Specifieke kosten	Kosten in euro
Deurwaarderskosten	€ 5.000,-

Tabel 2: eenmalige kosten PGB (obv 10 gematchte personen)

Activiteiten	Kosten in uren	Kosten in euro
Matching door implementatie-coördinator	1	€ 97
Controle dossier door Dienstverlening	3 1/3	€ 257
Afhandelen vordering door medewerker Financiële administratie klanten (FAK)	10	€ 830
TOTAAL		€ 1.184

¹ 24 x 2 = 48 + jaarlijks 2 x 6

² 150 x 1 uur + 50 BS3/overig

Bijlage Juridische analyse

Doel:

Juridische toets aanvulling van de Wet hersteloperatie toeslagen voor ex-partners van gedupeerde aanvragers.

Aanleiding:

De SVB is gevraagd om een uitvoeringstoets uit te brengen op het voorstel om de doelgroep van de op 5 november jl. van kracht geworden Wet hersteloperatie toeslagen (hierna: de wet) uit te breiden met ex-partners van gedupeerde aanvragers. Geschat wordt dat het om ongeveer 7.000 tot 9.800 personen gaat.

Samenvatting:

Het voorstel om ex-partners deel uit te laten maken van de doelgroep op wie de wet van toepassing is, heeft zeer beperkte impact op de SVB vanuit juridisch oogpunt. Ten opzichte van gedupeerde aanvragers gelden voor ex-partners nagenoeg dezelfde voorwaarden. Op hoofdlijnen is de regeling als volgt:

1. Ex-partners kunnen aanspraak maken op een forfaitaire vergoeding van € 10.000. Voor gedupeerde aanvragers is dit € 30.000. Indien zij menen meer schade te hebben geleden dan dit bedrag, dan dienen zij daarvoor een gemotiveerd verzoek in te dienen bij de commissie werkelijke schade (CWS) bij de Belastingdienst (BD).
2. Ex-partners hebben eveneens recht op ambtshalve kwijtschelding van publieke schulden
3. Voor ex-partners geldt geen zogeheten 'pauzeknop', de inning van reeds lopende schulden wordt derhalve niet gepauzeerd
4. Ex-partners krijgen geen wettelijk moratorium van 1 jaar
5. De uitwisseling van gegevens van ex-partners van wie de publieke schulden moeten worden kwijtgescholden vindt op dezelfde wijze plaats als van de gedupeerde aanvragers.

Toelichting

Met de op 5 november 2022 in werking getreden wet is een juridische grondslag gecreëerd voor het herstel van aan gedupeerden van de toeslagenaffaire toegebrachte materiele en immateriële schade. De wet bevat een breed pakket aan maatregelen om herstel te bieden aan gedupeerde aanvragers van de toeslagenaffaire en zodoende een nieuw start mogelijk te maken. Daarbij gaat het onder andere om een forfaitaire financiële compensatie, sanering van schulden en ondersteuning op de leefgebieden financiën, gezin, werk, wonen en zorg.

Door diverse uitvoerders, waaronder de SVB, is reeds eerder gestart met de uitvoering van deze wet in afwachting van politieke goedkeuring. Zo heeft de minister bij brief van 29 juni 2021 opdracht gegeven aan de SVB om vooruitlopend op deze goedkeuring te starten met het kwijtschelden van publieke schulden van gedupeerde aanvragers.

De wetgever heeft bepaald dat de doelgroep van de wet te beperkt is en daarom uitgebreid dient te worden met ex-partners van gedupeerde aanvragers. Zij profiteren niet altijd mee van de maatregelen die zijn getroffen voor gedupeerde aanvragers, hebben veelal wel de lasten ondervonden van de toeslagenaffaire en krijgen daarom nu een zelfstandig recht op deze faciliteiten. Wie ex-partners zijn regelt de wet en wordt door de BD/T vastgesteld. De SVB speelt daarbij geen rol. De BD/T deelt deze informatie (persoonsgegevens) met de SVB.

Voor de SVB is slechts een deel van deze wet relevant. Het gaat om de volgende onderdelen:

- kwijtschelding van publieke schulden, artikel 3.7
- het pauzeren van lopende incasso's
- een wettelijk moratorium, artikel 2.20

Hieronder volgt per onderdeel een toelichting met betrekking tot de toepasbaarheid op ex-partners.

- *kwijtschelden van publieke schulden*

de publieke schulden van ex-partners van gedupeerde aanvragers worden op grond van artikel 3.7 van de wet ambtshalve kwijtgescholden tot het bedrag dat op 31 december 2020 nog openstond. Eventuele aflossingen op deze schulden na deze datum worden gerestitueerd. Datzelfde geldt voor schulden die zijn ontstaan na 1 januari 2021 voor zover deze betrekking hebben op de periode vóór 1 januari 2021. Het zijn dezelfde voorwaarden die de SVB nu ook al toepast voor gedupeerde aanvragers. Het ligt daarom ook voor de hand de besluitvorming over de reikwijdte van artikel 3.7 (BHS-3 gevallen, AKW+. Vorderingen met boetes minder dan 50% en strafrechtelijk vervolgte gevallen) hier onverkort toe te passen.

- *Pauzeren van lopende incasso's*

Voor ex-partners is deze maatregel (nog) niet van toepassing. Momenteel wordt op het departement nog bekeken of deze voorziening alsnog kan worden toegepast.

- *Wettelijk moratorium*

Ook deze bepaling geldt niet voor ex-partners. Wel is bepaald dat de financiële compensatie van € 10.000 pas wordt uitbetaald zodra betrokkene overleg heeft kunnen plegen met zijn schuldeisers. Hierdoor kan het gebeuren dat de betrokkene de € 10.000 (deels) zal moeten gebruiken ter aflossing van andere schulden.

Aanvullende vragen en opmerkingen

Ex-partners kunnen een aanvraag doen zodra hun vroegere partner als gedupeerde is aangemerkt. Zij hebben daar 6 maanden de tijd voor. De BD beslist dan uiterlijk binnen 1 jaar op het verzoek. Aangezien gedupeerden en ex-partners zich tot 1 januari 2024 kunnen melden, dient rekening te worden gehouden met een doorlooptijd tot ver na 1 januari 2025. Afgewezen aanvragen kunnen in bezwaar, beroep en uiteindelijk hoger beroep worden bestreden. Bekende ex-partners zullen ambtshalve worden aangeschreven door de BD. In overige gevallen zal de ex-partner zelf (tijdig) een aanvraag moeten indienen.

Uit de overleggen voorafgaand aan het verzoek om een U-toets uit te brengen, is gebleken dat ex-partners geen beroep kunnen doen op de wet, als de mogelijk gedupeerde aanvrager zich niet heeft aangemeld bij de BD. Hierdoor is de ex-partner derhalve afhankelijk van de bereidheid van de mogelijk gedupeerde aanvrager om zich alsnog als gedupeerde te melden bij Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT). Is dit juist en hoe verhoudt een en ander zich tot het doel van deze wet?

Voor de huidige gedupeerden geldt een aanvraagtermijn tot 1 januari 2024. Na deze datum is het alleen nog mogelijk om op verzoek tot kwijtschelding van schulden over te gaan. In die gevallen dient de verzoeker aan te tonen dat de BD deze persoon als gedupeerde heeft gekwalificeerd. Zie hiervoor artikel 8.4. van de wet. Voor de SVB is nog onduidelijk hoe het proces er na 1 januari 2024 exact uit gaat zien. Op welke wijze worden de gegevens van burgers die zich vóór 1 januari 2024 hebben aangemeld bij UHT, maar

daarna nog beoordeeld moeten worden, aan de SVB gemeld? Bestaat er na 1 januari 2024 nog steeds een geautomatiseerde gegevensuitwisseling met de BD en tot welke moment loopt dit dan door, gegeven de mogelijkheid van burgers om bezwaar/beroep/hoger beroep in te stellen tegen besluiten van de BD. En is het ook daadwerkelijk zo dat 'te laat, te laat is'. Oftewel, wordt een aanvraag gedaan na 31 december 2023 ook daadwerkelijk niet meer door de BD in behandeling genomen. De SVB ontvangt hierover graag meer duidelijkheid uiterlijk in Q1 van 2023.

Er bestaat een klein risico dat de ex-partner kwijtschelding van zijn publieke schulden heeft gekregen, en bij de integrale beoordeling blijkt dat de gedupeerde aanvrager toch niet is aan te merken als gedupeerde aanvrager. In dat geval zijn er mogelijk ten onrechte schulden kwijtgescholden. Voorgesteld wordt om in dat geval de kwijtschelding niet terug te draaien. Uit overleggen met SZW is gebleken dat dergelijke gevallen zeer zeldzaam zijn, tot dusverre ongeveer 100 gevallen. Deze zijn naar verluidt toen niet terug gemeld aan de bestuursorganen. De vraag is hoe de dat nu geregeld gaat worden. Ontvangt de SVB bericht als achteraf blijkt dat de ex-partner ten onrechte is aangemeld om te voorkomen dat ten onrechte schulden worden kwijtgescholden? Is het wellicht een optie om de ex-partners pas aan te melden zodra de integrale toets van de gedupeerde aanvrager is afgerond?

In paragraaf 3.5.2 is nog specifiek benoemd dat voor zover er betalingsachterstanden op een openstaande publieke schuld zijn ingelost na 31 december 2020, ook deze worden gerestitueerd. Hierdoor ontstaat er wel een verschil met burgers die hun betalingsverplichtingen vóór 1 januari 2021 wel netjes zijn nagekomen en hiervoor dus geen kwijtschelding kunnen vragen. Het niet nakomen van betalingsafspraken wordt dan feitelijk beloond. Is dat wel de bedoeling?

Enige onduidelijkheid bestaat over het moment waarop ex-partners bij de SVB zullen worden voorgedragen. Aangenomen wordt dat dit plaatsvindt op het moment dat de forfaitaire vergoeding van 10.000 euro is uitbetaald. In sommige gevallen kan een 'noodvoorziening' van 500 euro worden betaald. Dit zal mogelijk gebeuren als de aanvrager in grote financiële nood verkeerd, maar wil wachten met het ontvangen van de som van 10.000 euro om eerst overleg te kunnen voeren met andere schuldeisers. Kan SZW duidelijkheid verschaffen over het exacte moment van aanmelding van deze ex-partners?

Ex-partner regeling

Gevolgen:

Ingrijpend



Interactie met gedupeerde ouders	X
Vaktechnische en juridische haalbaarheid	X
IV/data-ondersteuning	X
Risico's misbruik/oneigenlijk gebruik	X
Procesverstoringen	X
Personele gevolgen	X

Uitvoeringskosten	incidenteel	Structureel (gem. per maand)
1. Service	€ 5.000,-	€ n.v.t
2. Personeel	€ n.v.t.	€ 14.200,-
3. IV-ondersteuning	€ 55.000,-	€ 1.000,-

Personele gevolgen: n.v.t. fte **incidenteel**
2 fte **structureel**

Invoering mogelijk per: Medio mei 2023

Indien er geen inhoudelijke wijzigingen uit het besluitvormingsproces voortkomen, is invoering medio mei 2023 haalbaar.

Eindoordeel: **Uitvoerbaar, mits:**
tijdens het besluitvormingsproces er geen significante inhoudelijke wijzigingen voortkomen van toepassing op de aanvullende maatregelen voor ex-partners.

Inleiding

Het Ministerie van Financiën heeft stichting Sociale Banken Nederland (SBN) gevraagd te ondersteunen bij het vergoeden van schulden door ex-toeslagpartners (hierna: ex-partners) van gedupeerde ouders. Het betreft hetzelfde beleidskader in afhandeling van private en publieke schulden bij kleine publieke instellingen schulden als voor de gedupeerde ouders. Om te bepalen of de wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen voor SBN uitvoerbaar is, wordt in deze uitvoeringstoets beschreven.

Beschrijving regeling

In het wetsvoorstel¹ wordt beoogd de Wet hersteloperatie toeslagen uit te breiden met maatregelen voor ex-toeslagpartners van gedupeerde aanvragers van een kinderopvangtoeslag. Deze maatregelen zijn aangekondigd in de brief van de Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane van 29 oktober 2021. Op grond van de voorgestelde regelingen ontvangen ex-partners een forfaitaire compensatie van € 10.000,-. Daarnaast wordt een aanpak voor (een deel van de) schulden voorgesteld welke voor een belangrijk deel gelijk zijn aan de inhoudelijke beleidskaders voor gedupeerde ouders.

Het betreft alleen het overnemen van private schulden en publieke schulden bij kleine publieke instellingen en niet het terugbetalen van al betaalde schulden uit de forfaitaire vergoeding. Deze laatste regeling is niet van toepassing voor ex-partners.

Doelgroepomschrijving

Er zijn verschillende begrippen die voor de context van deze regeling worden gebruikt. De toeslagpartner is de partner volgens de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen. De ex-partner is de voormalig toeslagpartner van de persoon die de aanvraag kinderopvangtoeslag heeft ingediend. De ex-partner is de persoon die op enig moment geen partner meer is van de aanvrager. Het ex-partnerschap wordt nader afgebakend met behulp van een durcriterium, voor de periode dat iemand als toeslagpartner betrokken was bij

de problematiek, of een kindcriterium voor de mate waarin er zorg was voor een gezamenlijk (pleeg-)kind. Voor nadere definiëring wordt verwezen naar het aanvullende wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen. Het aantal ex-partners wordt ingeschat op 7.000 tot 9.800 personen.

Globale beschrijving inrichting uitvoering

Om zowel erkend gedupeerde ouders als ex-partners toegang te geven tot het huidige Loket private schulden (LPS) wordt bij inloggen een geautomatiseerde verificatie gedaan met de validatielijst². Deze validatielijst wordt periodiek aangeleverd door de Belastingdienst, afdeling CAP. De validatielijst dient voor ex-partners minimaal aangevuld te worden met extra gegevens, waaronder: BSN ex-partner, BSN gedupeerde ouder(-s) (voormalige toeslagpartner(-s)), (pleeg-)kinderen en datum beschikkingsbrief erkenning ex-partner.

Nadat de ex-partner toegang heeft tot het loket kunnen de schulden welke binnen de kaders van de wet vallen opgevoerd en ingediend worden. De hieruit voortkomende schuldenlijst wordt toegewezen aan de kredietbank waar het dossier van de gedupeerde ouder(s) wordt behandeld of nog in behandeling is. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat alle huidige kredietbanken deelnemen aan deze regeling³. Indien erkend gedupeerde ouder niet bekend is bij SBN, komt de schuldenlijst van de ex-partner in de algemene werkvoorraad waardoor iedere kredietbank op basis van een First-in-First-Out (Fifo) methodiek de schuldenlijst kan oppakken. Indien de voormalige toeslagpartner zich later meldt bij SBN dan de ex-partner(s), dan wordt ook deze schuldenlijst ter behandeling toegewezen aan dezelfde kredietbank als de ex-partner.

Wanneer de schuldenlijst in behandeling genomen wordt door een kredietbank, worden de ingediende schulden vergeleken met de reeds ingediende schulden door de gedupeerde partner(-s). Doel is te voorkomen dat door zowel de ex-partner als de gedupeerde ouder dezelfde schulden ingediend worden. Hiermee wordt dubbel werk

¹ Wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen houdende aanvullende maatregelen voor ex-partners van gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag.

² Validatielijst bevat: BSN, NAW, Datum moratorium, Partners herkenbaar, WSNP/MSNP-status, Ondernemers.

³ Exclusief kredietbank Utrecht waar dossiers overgenomen zijn door kredietbank Rotterdam.

en/of dubbele uitbetaling voorkomen. Indien een eerder ingediende schuld in behandeling of al beschikt is, wordt deze bij de tweede indiener afgewezen. De schuld staat immers niet meer open bij de schuldeiser of, indien eerder afwijzend beschikt, valt niet binnen de kaders van de wet hersteloperatie toeslagen^{4,5}. Hiervoor wordt een specifieke beschikkingscode aangemaakt.

Deze datavergelijking wordt zo veel als mogelijk geautomatiseerd ondersteund om complexiteit en kansen op fouten te voorkomen en doorlooptijd van het proces te versnellen. Handmatige handelingen blijven echter noodzakelijk.

Het vervolg van het ketenproces loket private schulden; verifiëren, verkrijgen, beschikken en betalen, is hetzelfde als het huidige proces welke gevolgd wordt voor gedupeerde ouders in het Loket private schulden.

Interactie met ex-partners

Om de verschillen in de regeling voor de gedupeerde ouders en de ex-partners duidelijk toe te lichten aan de ex-partners is heldere en begrijpbare communicatie noodzakelijk. Onderstaand de acties en aandachtspunten in de interactie met de ex-partners:

- De verschillen tussen de regeling voor gedupeerde ouders en ex-partners dienen middels een separate Q&A gecommuniceerd te worden aan de ouders. De regeling en met name de verschillen met het beleid van de gedupeerde ouder dienen helder toegelicht te worden op A2 niveau Nederlands;
- Het SBN Service Center en de kredietbank-medewerkers zullen de verschillen tussen de regelingen helder uit moeten kunnen leggen in contact met de ex-partners, schuldeisers en andere stakeholders. Hier zal extra inhoudelijke kennis ('skill') toegevoegd moeten worden aan de huidige kennis van zowel kredietbankmedewerkers als de Service Center agent.
- Voor het Service Center wordt nog nader bekeken of alle agents deze inhoudelijke kennis moeten beheersen of dat er een apart kanaal voor ex-partners gecreëerd wordt met gespecialiseerde Service Center Agents. In dit laatste geval stijgen

⁴ Indien ex-partner het niet eens is met eerdere beschikkingen van de gedupeerde ouder, kan de gedupeerde ouder gebruik maken van het bezwaar & beroep proces. Tweede indiening wordt afgewezen.

mogelijk de Service Center kosten door toename van personele capaciteit (zie: personele gevolgen);

- De beleidskeuzes die gemaakt zijn, en met name de verschillen met de erkend gedupeerde ouder, kunnen als onrechtvaardig ervaren worden door de ex-partners. SBN zal in de gesprekken met de ex-partner de achtergrond van deze beleidskeuzes op een correcte wijze toe te lichten. Voor inhoudelijke vragen over het waarom van het beleid zal doorverwijzen worden naar het Serviceteam van UHT.

Haalbaarheid

Het inhoudelijk beheersen van de verschillen en het goed toelichten van de regelingen aan ex-partners, wordt middels uitbreiding van de Q&A en telefonisch beantwoorden van vragen, als uitdagend maar haalbaar ingeschat (gele vlag).

Incidentele en structurele kosten

- Ontwikkelen van processen, schrijven van procesbeschrijvingen en verzorgen van kennistraining worden uitgevoerd door het SBN programmateam en opgenomen in de integrale programmabegroting van SBN.
- Uitbreiding van de Q&A, beschikkingscodes en overige communicatie wordt ingeschat op €5.000,-.
- Eventuele personele uitbreiding wordt beschreven onder het kopje: Personele gevolgen.

Vaktechnische en juridische haalbaarheid

Vaktechnisch en juridisch zijn er enkele aandachtspunten en risico's te benoemen:

- Tijdige, volledige en juiste uitbreiding van de validatielijst welke opgeleverd wordt door de Belastingdienst (CAP);
- Procesmatige- of beleidskeuzes welke juridische implicaties kunnen hebben zijn:
 - Indien er schulden zijn waar zowel gedupeerde ouder als ex-partner hoofdelijk aansprakelijk voor zijn, wordt de schuld overgenomen van de eerste indiener;

⁵ Specifieke situaties daargelaten.

- De ex-partner dient binnen zes maanden na dagtekening beschikkingsbrief van UHT zijn/haar schulden in te dienen bij SBN. Indien de ex-partner dit niet tijdig doet ontstaat er een afwijzingsgrond. Voorstel DGH is om in deze gevallen de aanvraag neer te leggen bij de casuïstiektafel ter beoordeling. Dit maakt het proces omslachtiger, met risico op langere doorlooptijden en minder eenduidig. Vanuit SBN is het voorstel de BSN van de ex-partner te blokkeren en geen toegang te geven tot het loket en te verwijzen naar nader te bepalen loket bij UHT;
- Het niet toegang verlenen tot het loket is de snelste route voor de ex-partner om duidelijkheid te krijgen. Het voorkomt onnodige administratieve last voor de ex-partner, lees invullen van zijn/haar gegevens en uploaden schulden. Ook scheelt dit administratieve handelingen aan de kant van SBN, waaronder overnemen data van het ouderloket in kredietbanksystemen en vervolgens uitsturen van een negatieve beschikking.
- Eventuele wijzigingen en/of aanvullingen op bestaande contracten, mandaatregelingen, DPIA en verwerkersovereenkomsten zullen voor Go-live afgerond moeten zijn;
- Mogelijke wijziging van DigiD afspraken en DigiD-audit zal nog nader afgestemd worden met departement Logius van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Haalbaarheid

Indien UHT een loket kan bieden aan ex-partners die na 6 maanden pas voor het eerst hun schulden indienen, ziet SBN geen uitvoeringsproblemen. Tijdig wijzigen/aanvullen van DPIA wordt als uitdagend ervaren, echter ligt verantwoordelijkheid bij DGH als (hoofd) verwerkersverantwoordelijke (groene vlag).

Incidentele en structurele kosten

Benodigde personele capaciteit wordt geïnvesteerd door het SBN programmateam en opgenomen in de integrale programmabegroting van SBN. Daarom geen incidentele of structurele kosten.

IV/Data ondersteuning

Op informatie- en datamanagement vlak zijn er incidentele ontwikkel- en structurele beheerskosten benodigd. Puntsgewijs betekent dit:

- Extra datakoppelingen op basis van de uitgebreide validatielijst geeft extra complexiteit, beheerslast en kans op fouten;
- Voor de ex-partner wordt hetzelfde uitvraagsscherm in Loket private schulden gebruikt als voor gedupeerde ouders. Voor de kredietbankmedewerkers wordt er een extra scherm gecreëerd met de extra gegevens;
- Er zal een datakoppeling gelegd worden tussen de ingediende schulden van de ex-partner en de gedupeerde ouders. De kredietbankmedewerker kan middels deze koppeling rechtstreeks de ingediende schulden van de toeslagpartner(-s) inzien;
- Er zullen enkele scriptwijzigingen plaatsvinden en extra datavelden gecreëerd worden.

De IV/Data aandachtspunten en risico's zijn:

- Toewijzen van ex-partners aan de kredietbank waar de gedupeerde ouder in behandeling is of is geweest behoeft een koppeling met de data van de gedupeerde ouder. Indien een ex-partner meerdere voormalige partners heeft die erkend gedupeerd zijn én bekend zijn bij SBN, is het aannemelijk dat afhandeling van deze ouders verspreid zijn over meerdere kredietbanken. Dit heeft als risico dat de diverse ingediende schulden niet volledig gesignaleerd en derhalve dubbel uitbetaald worden. Middels de automatische koppeling naar de ingediende schulden van de gedupeerde ouder(-s) wordt dit risico geminimaliseerd.
- Er zal een crosscheck gedaan moeten worden tussen data van verschillende processen, zoals Loket private schulden, Al betaalde schulden en bezwaar & beroep. Dit betreft data uit verschillende processen én systemen wat resulteert in uitbreiding

van bestaande en extra datakoppelingen en/of extra handmatige handelingen. Bijkomend risico is extra complexiteit en daarmee kans op fouten. Hoe dit risico te verminderen wordt technisch nog nader bekeken;

- Om het proces te monitoren worden extra rapportages ontwikkeld voor SBN, kredietbanken en DGH als opdrachtgever.

Haalbaarheid

Wat betreft haalbaarheid is het de grootste uitdaging de data van de verschillende gedupeerde ouders en ex-partner te koppelen uit de verschillende systemen. Dit wordt technisch uitdagend maar als haalbaar beschouwd. Wel ontstaan er extra uitvoeringsrisico's (gele vlag).

Incidentele en structurele kosten

Voor het datainrichting is incidenteel €30.000,- en structureel €1.000,- per maand geprognostiseerd.

Aan kant van IT-kosten zijn er incidenteel €25.000,- en structureel geen kosten geprognostiseerd.

Risico's op misbruik en/of oneigenlijk gebruik

Het risico bestaat dat ex-partner bewust schulden indienen die ook door de ex-partner ingediend zijn. Eventueel met aanpassingen op basis van afwijzigingsgrond van eerder ingediende schulden die negatief beschikt zijn. Of waar het onduidelijk is op welke naam de schuld staat.

Haalbaarheid

Door een cross-check van schulden tussen gedupeerde ouder(-s) en ex-partner én verificatie bij schuldeiser, wanneer eerder betaald staat de schuld namelijk niet meer open, is dit goed uitvoerbaar en levert het slechts een klein risico op (groene vlag).

Incidentele en structurele kosten

Hier zijn geen nadere acties of kosten aan verbonden naast technische koppeling welke bij de kosten onder IV/Data ondersteuning reeds opgenomen zijn.

Risico procesverstoringen

Het proces van de ex-partnerregeling is op punten afwijkend van de huidige regelingen voor gedupeerde ouders. Hierdoor wordt er een extra processtap toegevoegd aan het LPS proces en diverse datakoppelingen tussen processen en systemen. Onderstaand zijn de aandachtspunten en risico's beschreven:

- Het is niet toegestaan persoonlijke informatie te delen van de gedupeerde ouder met de ex-partner of een bewindvoerder, hulpverlener, advocaat of schuldeiser. Indien er vragen komen van de ex-partner of andere stakeholders dient het Service Center en de kredietbankmedewerker heel scherp te hebben dat informatie van de gedupeerde ouder niet gedeeld wordt met ex-partner of schuldeiser en visa versa. Dit geeft een gerede risico op AVG overtredingen en/of datalekken indien dit wel gedaan wordt;
- Een integrale informatiepositie is benodigd om een ingediende schuld op een juiste wijze te beschikken. Beschikbare informatie van de gedupeerde ouder, ex-partner en (pleeg-)kinderen zal integraal bij elkaar gebracht worden. Waar dit niet geautomatiseerd mogelijk is, zal dit handwerk zijn met benodigde complexiteit en risico op fouten.
- Indien alle ex-partners bij Go-Live gelijktijdig toegang krijgen tot het Loket private schulden kan dit leiden tot een grote toeloop op het loket. Dit zal een effect hebben op doorlooptijd van de afhandeling van andere processen, bijvoorbeeld door een capaciteitspiek bij het SBN Servicecenter of herverdeling van de capaciteit van de kredietbanken;
- De gemaakte beleidskeuzes leiden tot verschillen in afhandeling van ex-partner ten opzichte van gedupeerde ouders. Dit kan ervaren worden als onrecht, wat kan leiden tot extra telefoontjes op het SBN Service Center, grotere toestroom klachten en/of bezwaren en een negatief sentiment richting SBN als uitvoerder van de regeling in media, politiek of rechtstreeks contact tussen ex-partner en SBN;
- Indien een ingediende schuld tijdens verificatie bij de schuldeiser op naam van de gedupeerde ouder blijkt te staan en niet de ex-partner, zal SBN deze

afwijzen bij de ex-partner. Nader bekeken wordt of deze schuld, indien de gedupeerde ouder bekend is bij SBN én nog in behandeling is, meegenomen kan worden bij zijn/haar schuldenlijst als de betreffende schuld daar niet op staat. Uiteraard na afstemming met de gedupeerde ouder. Het openbreken van reeds afgewikkelde dossiers en beschikte schuldenlijsten is niet mogelijk in dit geval. Hier zal de gedupeerde ouder op eigen beweging de betreffende schuld zelf moeten indienen. De regie ligt immers bij de gedupeerde ouder zelf.

Ketencomplexiteit

Ieder extra proces wat afwijkend is van bestaand proces brengt extra ketencomplexiteit met zich mee. Het in de keten monitoren en afstemmen tussen verschillende processen, systemen, kredietbankmedewerkers, Service Center, SBN Backoffice, programmteam en andere stakeholders en betrokken zorgen voor complexiteit en verhoogde kans op extra werklust, vertragingen en fouten.

Specifieke aandachtspunten in de keten zijn:

- Indirect zal de ex-partnerregeling zal ook een effect hebben op het volume van de klachtenprocedure, casuïstiekproces, bezwaar & beroep en bewindvoerdersregeling;
- De afhankelijkheid van de processen bij UHT worden groter als het gaat om het verzenden van informatiebrieven, beschikkingsbrief gedupeerdheid, uitkering € 10.000,- en tijdigheid, juistheid en volledigheid van aanpassingen en periodiek ontvangen van de validatielijst;
- Schulden die op naam van de (pleeg-)kinderen staan wordt in situaties van voormalige toeslagpartners vergroot als het gaat om het herkennen en toekennen aan de juiste gedupeerde ouder of ex-partner;
- Complexiteit groeit significant indien op een casus meerdere regelingen van toepassing zijn. Denk aan LPS, ABS, Ex-partner en in de nabije toekomst de nabestaanden regeling. Tot op heden zijn deze

individueel afgewikkeld middels afwijkingsbevoegdheid.

Haalbaarheid

De complexiteit verhoogt naarmate in het proces er een overlap bestaat tussen ingediende schulden door gedupeerde ouder en ex-partner. En met name als deze overlap niet geautomatiseerd gesignaleerd of afgevangen kan worden. De haalbaarheid van uitvoering wordt ingeschat als ingrijpend maar uitvoerbaar (gele vlag).

Incidentele en structurele kosten

Eerder benoemde kosten dekken bovenstaande punten.

Personele gevolgen

Door vernieuwde toestroom van dossiers wordt de bezetting van SBN en de kredietbanken voor 2023 gecontinueerd. Op deze wijze kan het proces van de ex-partnerregeling in de huidige capaciteit van de kredietbanken opgenomen worden waardoor het geen personele gevolgen heeft.

Het SBN Service Center echter werkt met verschillende telefoonlijnen op basis van type kennisvragen. Het afwijkende beleidskader voor ex-partners geeft noodzaak voor een uitbreiding van het kennisniveau. Afhankelijk van de benodigde Service Center capaciteit voor de huidige regelingen, LPS en ABS, ontstaat de mogelijkheid dat hier extra agents voor aangetrokken moet worden. Voor het fulltime kunnen bemannen van een telefoonlijn tijdens openingstijden, is er minimaal 2 fte nodig. 'Worst-case scenario' is er daarom uitbreiding van 2 fte nodig. 'Best-case scenario' loopt de benodigde capaciteit voor LPS en ABS terug en kan vrijgevalen capaciteit opgeleid en ingezet worden voor ex-partnerregeling.

Haalbaarheid

Het gebruik van teruglopende capaciteit of het aantrekken van 2 extra fte bij het Service Center wordt als haalbaar ingeschat (groene vlag).

Incidentele en structurele kosten

Ontwikkelen van processen, schrijven van procesbeschrijvingen en verzorgen van kennistraining worden uitgevoerd door het SBN programmteam en opgenomen in de integrale programmabegroting van SBN, waardoor incidentele kosten afgedekt zijn.

Structureel wordt 'worst-case' rekening gehouden met 2 fte extra Service Center agents à €14.200,- per maand⁶.

Invoeringsmoment

Planning van de Go-live datum is mede afhankelijk van duur van het besluitvormingsproces in Den Haag om de wetswijzigingen te effectueren. In deze uitvoeringstoets zijn we uitgegaan van de wijzigingen beschreven in het document 'Wijziging van de Wet hersteloperatie toeslagen'⁷. Indien er inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden zal de impact per wijziging geanalyseerd moeten worden.

De verwachting is dat richting de zomervakantie het besluitvormingsproces en de invoering van de wijzigingen afgerond kan worden. Bij een Go-live rondom de zomervakantie van 2023 dient rekening gehouden te worden met een verminderde bezetting bij zowel SBN, DGH, UHT en andere stakeholders zoals gemeenten en schuldeisers. Een Go-live in de maanden eind juni, juli en augustus wordt stellig afgeraden.

Eindoordeel

De voorliggende ex-partnerregeling is uitvoerbaar, mits tijdens het besluitvormingsproces er geen significante inhoudelijke wijzigingen voortkomen. Daarnaast zullen de beschreven aandachtspunten, risico's en afhankelijkheden goed aangestuurd, gemonitord en beheerst moeten worden. Hier bestaat een gedeelte verantwoordelijkheid voor SBN en DGH welke tot op heden in goede samenwerking zonder significante problemen opgepakt wordt.

⁶ Volledige fte voor Service Center is 40 uur per week.

⁷ Onder invloed van nog te ontvangen advies van de adviesorganen van de overheid, en het politieke besluitvormingsproces van de Tweede en Eerste Kamer, kan de regeling nog wijzigen welke een effect kan hebben op de uitvoerbaarheid van de regeling.



Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 1794 8901 CB Leeuwarden

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v.
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Directie

Contactpersoon

Uw kenmerk
4366335

Ons kenmerk
23U0004712

Datum: 12 januari 2023
Betreft: Bevindingen ex-partnerregeling kinderopvangtoeslag

Geachte

Het CJIB is op 20 december 2022 verzocht tot het uitvoeren van een quickscan voor het conceptwetsvoorstel ex-partnerregeling kinderopvangtoeslag. Met deze brief informeer ik u over de bevindingen uit de quickscan. Dit zal ik doen conform de aangedragen toetsingscriteria.

Handhaafbaarheid en de effecten op de doelgroep

De ex-partnerregeling, zoals deze is opgenomen in het wetsvoorstel, is voor het CJIB handhaafbaar en uitvoerbaar. Het kwijtscheldingsbeleid voor ex-partners is namelijk in grote lijnen gelijk aan het beleid voor gedupeerde aanvragers kinderopvangtoeslag. Daarbij is de publieke pauzering en het wettelijk moratorium niet van toepassing op de ex-partners waardoor het kwijtscheldingsbeleid voor deze groep op dit punt minder complex is dan voor gedupeerde aanvragers. Het is echter wel onduidelijk welk deel van de 7.000-9.800 ex-partners bij het CJIB bekend zullen zijn. Dit zal blijken wanneer de Belastingdienst de noodzakelijke informatie verstrekt aan het CJIB.

Na de inwerkingtreding van de wet zullen de vorderingen van ex-partners die onder het kwijtscheldingsbeleid vallen en waarvoor het CJIB in de afgelopen periode inning- en incassowerkzaamheden heeft uitgevoerd, hersteld moeten worden. Deze herstelwerkzaamheden bestaan uit restitueren van betaalde vorderingen en terughalen van vorderingen bij de deurwaarders. Deze herstelwerkzaamheden zullen veel inspanning van het CJIB vergen omdat dit voornamelijk handmatig werk is. Ook zal veel aandacht gegeven moeten worden aan de uitleg en duiding van restitutie van de vorderingen naar de ex-partners, omdat sommige vorderingen wel gerestitueerd of kwijtgescholden worden en andere niet.

Net zoals bij de gedupeerde aanvragers zal het CJIB met een persoonsgerichte aanpak en communicatie trachten de ex-partners zoveel mogelijk mee te nemen in de restitutie/kwijtschelding van de specifieke vorderingen. Hiervoor is binnen het CJIB een team dat ex-partners kan helpen en duidelijkheid kan bieden.



Directie

Datum

12 januari 2023

Effecten op de benodigde capaciteit en effecten op uitvoeringskosten en lasten

Om de extra instroom in de kwijtscheldingsprocessen en de effecten op de doelgroep te beperken, is voor de jaren 2023 en 2024 6 fte nodig. Deze formatie kan afgeschaald worden tot 3 fte in 2025.

Van 2023 t/m 2025 gaat het dus om € 1.530.000,00 aan personeelskosten.

Daarnaast ontvangen deurwaarders een vergoeding voor vorderingen die het CJIB terughaalt in het kader van de kinderopvangtoeslag. Geschat wordt dat voor de ex-partnerregeling het voor de jaren 2023 en 2024 zal gaan om € 385.000,00.

De totale kosten (incl. projectkosten) tot en met 2025 worden daarmee geschat op € 1.991.800,00.

Effecten op de regeldruk

De wettelijke grondslag van het CJIB voor de inning- en incassotaken volgen uit de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften en het Wetboek van Strafvordering. Het CJIB conformeert zich echter wel aan het wetsvoorstel en dient daarvoor het eigen beleid aan te passen en uit te breiden. Hierop zal het CJIB inzet moeten plegen en zal hierbij vanzelfsprekend ook het ministerie betrekken.

Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie

Zoals hiervoor benoemd zal het CJIB haar beleid wijzigen zodat de ex-partnerregeling uitgevoerd kan worden. Verder wordt informatie die het CJIB nodig heeft voor het uitvoeren van haar wettelijke taken en haar beleid, zorgvuldig bewaard worden conform de eisen vanuit de Archiefwet en de selectielijst.

Implementatie/risico/control

Ik verwacht dat het beleid tijdig geïmplementeerd kan worden, zodat direct gestart kan worden met het kwijtschelden van vorderingen op het moment dat de Belastingdienst de noodzakelijke informatie aanlevert.

Een risico wordt gezien bij het restitueren en het terughalen van vorderingen. Dit is een handmatig en complex proces dat tijd vergt. Hierdoor kan de doorlooptijd van ex-partnerzaken oplopen. Het CJIB zal deze doorlooptijd monitoren.



Directie

Datum

12 januari 2023

Hoewel er nog de nodige onzekerheden zijn, is de verwachting dat de verwachte kosten, zoals deze hiervoor zijn benoemd, passen binnen de ontvangen middelen vanuit het ministerie van Financiën.

Communicatie en gegevensuitwisseling

Het CJIB zal ex-partners benaderen op het moment dat het de noodzakelijke informatie ontvangt die nodig is om de restitutie/kwijtschelding op te starten. Voor deze gegevensuitwisseling is een wettelijke basis voorzien, ook in het nieuwe wetsvoorstel. Daarnaast worden alleen die gegevens van de Belastingdienst gevraagd die het CJIB nodig heeft om de juiste persoon aan te schrijven en daarmee de correcte vorderingen kwijtschelden.

Doorlooptijd integrale beoordeling

Het is de verwachting dat een lange doorlooptijd van de integrale beoordeling geen directe impact zal hebben op de restitutie/kwijtschelding van vorderingen van ex-partners. De reden hiervoor is dat het CJIB alleen de informatie over daadwerkelijk gedupeerde ex-partners ontvangt van de Belastingdienst. Hierdoor is het niet nodig dat vorderingen die vallen onder het kwijtscheldingsbeleid gepauzeerd worden totdat de beoordeling bij de Belastingdienst is afgerond.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over de impact van de ex-partnerregeling op het CJIB.

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens



Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Persoonsgegevens

Postbus 90801
2509LV Den Haag

Datum

16 januari 2023

Ons kenmerk

SBK/104144/SK

Pagina

Bijlage(n)

Onderwerp

U-toets aanvullend wetsvoorstel hersteloperatie toeslagen

Geachte

Persoonsgegevens

U heeft ons gevraagd een uitvoeringstoets uit te voeren op het 'aanvullend wetsvoorstel hersteloperatie toeslagen'. Met dit wetsvoorstel wordt invulling gegeven aan het besluit van het kabinet om naast de gedupeerde ouders en hun toeslagpartners ook de ex-partners te compenseren. Dit besluit omvat ook vorderingen van UWV.

Besloten is om de schuldregeling van de ex-partners zoveel mogelijk aan te sluiten op de schuldregeling van de aanvragers van de kinderopvangtoeslag. Er zijn ook verschillen. Zo zijn het wettelijke moratorium en de pauzering van openstaande schulden niet van toepassing op de ex-partner. U vraagt ons in deze uitvoeringstoets, naast de gebruikelijke criteria, nader in te gaan op de effecten voor UWV van deze verschillen. Met deze brief ontvangt u onze reactie.

Uitkomsten uitvoeringstoets

Uitvoerbaarheid

Het aanvullende wetsvoorstel is uitvoerbaar voor UWV, mits:

- In de geleverde gegevens door de Belastingdienst/Toeslagen helder wordt aangegeven dat het gaat om een erkend gedupeerde ex-partner, zodat UWV voor de ex-partners een afwijkend proces kan uitvoeren ten opzichte van gedupeerde aanvragers en hun toeslagpartners. Dit vereist dat de aanlevering door de Belastingdienst/Toeslagen in twee bestanden geschiedt.
- De overeenkomst over de gegevenslevering wordt aangepast aan de nieuwe gegevens.
- UWV zo spoedig mogelijk duidelijkheid krijgt over de termijn waarbinnen aanvragen van ex-partners bij het loket van de Belastingdienst/Toeslagen kunnen worden ingediend. Dit heeft weerslag op het ambtshalve of op verzoek kwijtschelden per 1 januari 2024 en zo mogelijk effect op de bedrijfsvoering van UWV.

We verwijzen u graag naar de bijlage 'samenvatting en oordeel', waarin we de bovengenoemde voorwaarden toelichten. Ook vindt u in deze bijlage onze reactie op alle uitgevraagde criteria.

U meldt dat een addendum volgt op deze uitvoeringstoets op de onderdelen 'mogelijke pauzering van schulden van erkende ex-partners' en 'overleden aanvragers van de kinderopvangtoeslag'. UWV heeft deze twee onderdelen nu buiten beschouwing gelaten.

Haalbaarheid

De beoogde invoeringsdatum -1 juli 2023- is haalbaar voor UWV. Wij ontvangen de opdracht voor de implementatie graag uiterlijk op 1 februari 2023 om de activiteiten tijdig te kunnen uitvoeren.

Effecten verschillen

De ex-partnerregeling verschilt van de regeling voor de aanvragers van de kinderopvangtoeslag en hun toeslagpartners. In de bijlage 'samenvatting en oordeel' zijn de effecten op UWV voor zowel de verschillen in de regeling zelf als over de omstandigheden van de regeling uitgewerkt.

Uitgangspunten*Bevoegdheid tot terugvorderen*

Het kan voorkomen dat de voormalig partner op grond van de eerste toets is aangemerkt als gedupeerde aanvrager en de compensatie van EUR 30K toegekend heeft gekregen. Op een later moment kan de Belastingdienst/Toeslagen vaststellen dat de voormalig partner toch geen gedupeerde aanvrager is. Dit betekent dat de ex-partner vanaf het moment van die latere vaststelling niet meer in aanmerking komt voor de herstelmaatregelen. In het wetsvoorstel staat in de regel dat in deze situatie een reeds verstrekte compensatie (EUR 10K) aan de ex-partner niet wordt teruggevorderd door de Belastingdienst/Toeslagen. Een uitzondering kan gelden, indien opzettelijk onjuiste informatie is verstrekt door de aanvrager.

UWV hanteert echter als uitgangspunt dat het eveneens de schulden van de ex-partner die al zijn kwijtschelden of restituties die al hebben plaatsgevonden aan de ex-partner sowieso niet meer alsnog zal terugvorderen.

Ambtshalve kwijtschelding

Het wetsvoorstel geeft aan dat UWV de openstaande schuld van de ex-partner-die aan de voorwaarden voldoet van kwijtschelding- ambtshalve kwijtscheldt tot en met 31 december 2023. Vanaf 1 januari 2024 scheldt UWV de openstaande schuld -die aan de voorwaarden voldoet van kwijtschelding- kwijt op verzoek van de cliënt conform de wet. Uitgangspunt is dat de Belastingdienst/Toeslagen, indien het besluit plaatsvindt vanaf 1 januari 2024, actief meldt aan de gedupeerde dat een verzoek moet worden ingediend tot kwijtschelding en dat kwijtschelding alleen zal volgen als daartoe een verzoek is gedaan.

Verlenging ambtshalve kwijtschelding

Het wetsvoorstel treedt in werking op 1 juli 2023. Ex-partners krijgen dan nog circa 6 maanden de tijd om een aanvraag in te dienen. De laatste aanvragen worden dan op 1 januari 2024 ontvangen. Rekening houdend met een beslistermijn -deze is maximaal 1 jaar- zou dit betekenen dat UWV de schulden van deze gedupeerden alleen op verzoek kan kwijtschelden. Dit betekent een extra belasting voor de cliënt en UWV. Cliënt moet zelf een verzoek bij UWV indienen tot kwijtschelding. UWV moet dan een ander (werk)proces inrichten, dan tot nu toe is gehanteerd.

UWV stelt daarom een langere termijn voor ambtshalve kwijtschelden voor, namelijk tot ten minste 1 juli 2025. Dit geldt dan voor zowel de ex-partner als de gedupeerde aanvrager en diens toeslagpartner. Op ambtelijk niveau is dit voorstel voorgelegd aan uw departement. UWV heeft uw departement gevraagd een uitspraak hierover te doen in samenspraak met Financiën.

Ex-partner en afwijzing

Financiën hanteert het uitgangspunt dat een aanvraag van de ex-partner wordt afgewezen wanneer een ex-partner zich aanmeldt bij de Belastingdienst/Toeslagen om in aanmerking te komen voor compensatie, terwijl de potentieel gedupeerde ouder (de aanvrager) zich niet meldt bij de Belastingdienst/Toeslagen. UWV blijft in dit geval de schulden invorderen bij de ex-partner.

Financiële gevolgen

De incidentele kosten bedragen EUR 160K voor 2023. De structurele kosten bedragen EUR 20K voor 2023, EUR 50K voor 2024, EUR 50K voor 2025 en EUR 50K voor 2026 e.v. Wij verwijzen u verder naar de bijlage 'samenvatting en oordeel'.

Graag ontvangen wij uw reactie en opdracht tot implementatie op uiterlijk 1 februari a.s.

Hogachtend,

Persoonsgegevens



BEZOEKADRES

Koningskade 40
2596 AA Den Haag
070 351 97 51
Nederland

POSTADRES

Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Nederland

Ministerie van Financiën

Persoonsgegevens

Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

datum
26 januari 2023

ons kenmerk
121147/BT

contactpersoon

Persoonsgegevens

bijlage(n)

-

uw kenmerk
2022-0000281612 en
2022-0000324033

e-mail

Persoonsgegevens

betreft

Uitvoeringstoets ex-partnerre-
geling en uitvoeringstoets na-
bestaandenregeling KOT

Geachte

Persoonsgegevens

In uw brieven van 24 november en 22 december 2022 heeft u ons gevraagd een uitvoeringstoets te doen voor respectievelijk de ex-partnerregeling en de nabestaandenregeling KOT. De regelingen zijn onderdeel van het aanvullend wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen. U heeft ons gevraagd om u uiterlijk op 9, respectievelijk 13 januari 2023 te informeren over de resultaten van de toets. Met uw medewerkers hebben we besproken dat deze doorlooptijden voor ons helaas niet haalbaar zijn. Afgesproken is dat we ons zullen inzetten voor het geven van een reactie rond 19 januari 2023. De reactie is op die datum onderhands gedeeld.

Algemeen

Voor de waterschappen is het belangrijk dat de kosten die zij maken en de bedragen die zij kwijtschelden en/of restitueren, worden vergoed. De kosten van de waterschappen worden op dit moment vergoed op basis van de Uitkeringsregeling hersteloperatie kinderopvangtoeslag voor waterschappen (Staatscourant 2022, nr. 9942). Deze regeling voorziet in een vergoeding van kosten voor uitvoering van de huidige regeling voor gedupeerde ouders zelf en de huidige toeslagpartners en zal naar aanleiding van de twee nieuw aangekondigde regelingen dus aangepast moeten worden. Wij gaan er van uit dat deze aanpassing tijdig zal plaatsvinden, zodat de waterschappen zekerheid hebben over het feit dat ook de nieuw te maken kosten vergoed zullen worden. De verantwoordelijkheid voor de vergoedingsregeling ligt bij het ministerie van BZK.

Een tweede algemene opmerking gaat over de gegevensuitwisseling. Deze moet accuraat en betrouwbaar zijn en voor de waterschappen is het zeer belangrijk dat volkomen helder is welk bestand op welke doelgroep betrekking heeft. Behalve bestanden over aanmelders, daadwerkelijk gedupeerde ouders en huidige toeslagpartners, zullen straks namelijk ook bestanden worden uitgewisseld over ex-toeslagpartners en over personen die toeslagpartner waren ten tijde van het overlijden van een aanvrager. In het kader van de duidelijkheid stellen de waterschappen voor dat aan de uit te wisselen bestanden heldere en eenduidige namen worden meegegeven.



Een derde algemene opmerking gaat over de nabestaandenregeling. Wij hebben uit het wetsvoorstel niet kunnen afleiden of de pauzeknop en het wettelijk moratorium wel of niet ook voor nabestaanden gaan gelden. In onze reactie zijn wij er vanuit gegaan dat het wetsvoorstel hierin één lijn trekt met de regeling voor ex-partners.

Een vierde en laatste algemene opmerking is dat wij in deze brief een reactie geven op de beide regelingen gezamenlijk. Opmerkingen die wij over de ex-partnerregeling maken gelden dus ook voor de nabestaandenregeling. Alhoewel de nabestaandenregeling op het eerste gezicht wat complexer lijkt dan de ex-partnerregeling, zal de uitvoering voor de waterschappen grotendeels hetzelfde zijn. Hierbij zijn we er wel vanuit gegaan dat op nabestaanden geen pauzeknop en geen wettelijk moratorium van toepassing is.

Ex-partnerregeling

Wij hebben de ex-partnerregeling aan een aantal organisaties¹ voorgelegd en hen gevraagd de regeling te beoordelen op haalbaarheid en uitvoerbaarheid, onder gebruikmaking van de 11 toetsingscriteria en 2 specifieke vragen die door u zijn meegegeven. Het algemene beeld van de organisaties is dat de uitvoering van de regeling voor ex-partners vanwege de vergelijkbaarheid met de reeds bestaande herstelregeling voor gedupeerde ouders zelf en gezien de ervaringen die in laatstgenoemd traject inmiddels zijn opgedaan, geen grote problemen met zich mee zal brengen. Hierbij gelden op een aantal vlakken wel aandachtspunten en voorwaarden. Deze komen in het vervolg van deze brief, bij de bespreking van de toetsingscriteria en de specifieke vragen, aan de orde.

Toetsingscriteria en specifieke vragen

1. Uitvoerbaarheid

Vanwege de vergelijkbaarheid van de ex-partnerregeling met de bestaande regeling voor gedupeerde ouders en huidige toeslagpartners, is de verwachting dat de regeling uitvoerbaar is. De ex-partnerregeling en, naar wij aannemen, de nabestaandenregeling kennen geen pauzeknop en geen wettelijk moratorium. Dit is een essentieel verschil met de huidige regeling voor gedupeerde ouders en huidige toeslagpartners waar in de uitvoering ook goed rekening mee moet worden gehouden. Vandaar dat het zo belangrijk is dat de juiste bestanden worden uitgewisseld en dat bij de uitwisseling voor de organisaties volkomen helder wordt gemaakt welke bestanden op welke doelgroep betrekking hebben.

2. Handhaafbaarheid

De rol van de waterschappen in de hersteloperatie is kort weergegeven om de onder de reikwijdte van de herstelregeling vallende belastingschulden van gedupeerden kwijt te schelden en om betalingen te restitueren waar dat aan de orde is. De waterschappen gaan pas tot kwijtschelding over wanneer zij van de

Belastingdienst/UHT te horen hebben gekregen dat van een ex-partner of nabestaande sprake is. De regeling is vanuit de optiek van de waterschappen handhaafbaar.

3. Haalbaarheid beoogde invoeringsdatum

Alhoewel de infrastructuur en overige ICT-voorzieningen voor de gegevensuitwisseling al aanwezig zijn, moeten er in verband met de ex-partnerregeling en de nabestaandenregeling nieuwe verwerkingsmodules en workflows worden ontwikkeld en ingericht. De nieuwe regelingen zijn immers niet geheel gelijk aan aan de bestaande regeling (ontbreken pauzeknop en wettelijk moratorium)

¹ Het gaat hier zowel om de zelfstandig heffende waterschappen als om een aantal gemeenschappelijke regelingen die namens waterschappen de belastingheffing en -inning verzorgen en nu ook de kwijtschelding van belastingschulden in het kader van de hersteloperatie uitvoeren. In het vervolg van deze brief noemen wij al deze organisaties gemakshalve 'de waterschappen'.



en daar moet rekening mee worden gehouden. De waterschappen zijn voor de benodigde aanpassingen afhankelijk van softwareleveranciers. Of de beoogde invoeringsdatum voor de waterschappen haalbaar is, is dus ook sterk afhankelijk van de beschikbare ruimte bij deze partijen.

4. Effecten voor de doelgroep

De waterschappen hebben aangegeven het lastig te vinden om een reactie op dit toetsingscriterium te geven. De waterschappen kunnen zich voorstellen dat het grote tijdsverloop tussen het moment waarop specifiek de ex-partnerregeling voor het eerst is aangekondigd en het moment van daadwerkelijke invoering, gecombineerd met het feit dat schulden die in 2021 en 2022 eventueel zijn ontstaan niet voor kwijtschelding in aanmerking komen, ertoe kunnen leiden dat het effect van de regeling door de doelgroep niet als optimaal wordt ervaren.

5. Effecten op de benodigde capaciteit

De waterschappen hebben in de toelichting bij het wetsvoorstel kunnen lezen dat de huidige inschatting is dat landelijk tussen de 7.000 en 9.800 personen aan de definitie van ex-partner voldoen. In het geval van overleden ouders gaat het, gemeten vanaf 2005, om een vergelijkbaar aantal. Het gaat in beide gevallen dus om een overzichtelijk aantal personen. De waterschappen geven mede om die reden aan te verwachten dat de effecten op de benodigde capaciteit (aanmaken nieuwe workflow, testen, periodieke verwerking van bestanden, communicatie richting de belanghebbenden, etc.) al met al niet groot zullen zijn. Eén van de grotere waterschappen heeft aangegeven dat het in hun geval naar verwachting om minder dan een halve fte extra zal gaan. Een precieze kwantificering is niet te geven; e.e.a. is namelijk ook afhankelijk van de vraag of in het gebied van het waterschap veel of weinig gedupeerden wonen.

6. Effecten op de uitvoeringskosten en uitvoeringslasten

De uitvoeringskosten zullen toenemen. Het gaat hierbij zowel om de kosten van het uitvoeren van de kwijtscheldingsregeling zelf als om de kosten in de vorm van kwijtgescholden en gerestitueerde bedragen. Voor de vergoeding van deze kosten zullen het Rijk en de Unie van Waterschappen nieuwe afspraken moeten maken. Concreet zal het om een regeling moeten gaan die gelijk is aan de regeling die nu reeds bestaat. Vergoeding van de kosten is voor de waterschappen essentieel. De verantwoordelijkheid voor het opstellen van een vergoedingsregeling ligt bij het ministerie van BZK.

7. Effecten op de regeldruk (administratieve lasten)

De administratieve lasten zullen toenemen. Vooral in gevallen waarin bankrekeningnummers van betrokkenen tussentijds zijn gewijzigd, ex-partners of nabestaanden niet meer in het beheergebied van het waterschap wonen of zelfs naar het buitenland zijn geëmigreerd, zal sprake zijn van een toename van de administratieve lasten. Een precieze kwantificering is helaas niet te geven.

8. Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie

De waterschappen en de gemeenschappelijke regelingen moeten bij hun bestuur verantwoording afleggen over de uitvoering van beide regelingen. Ook richting het Rijk moet in het kader van de vergoedingsregeling verantwoording worden afgelegd. Er zal voortaan over meer zaken verantwoording moeten worden afgelegd. De verantwoordings- en beleidsinformatie kan overigens op dezelfde wijze plaatsvinden als nu reeds het geval is voor de gedupeerde ouders zelf en huidige toeslagpartners.



9. Implementatie/risico/control

Als de (interne) processen eenmaal staan en als de gegevensuitwisseling helder en accuraat is, is het 'een kwestie van uitvoeren' en verwachten de waterschappen geen risico's.

10. Communicatie

Ex-partners en nabestaanden zullen door het Rijk goed geïnformeerd moeten worden over de regelingen en de punten waarop zij afwijken van de reeds bestaande regeling voor gedupeerde ouders en de huidige toeslagpartners. De waterschappen denken hierbij vooral aan de communicatie over de reikwijdte van de herstelregeling en het feit dat er voor ex-partners en naar wij aannemen nabestaanden, geen pauzeknop en geen wettelijk moratorium zal gelden. In de eigen communicatie zullen de waterschappen waar nodig naar de berichtgeving van het Rijk verwijzen. Zelf zullen de waterschappen uiteraard contact hebben met ex-partners en nabestaanden over de daadwerkelijke kwijtschelding van openstaande belastingschulden en/of de restitutie van reeds betaalde belastingaanslagen. De waterschappen hebben overigens aangegeven zich zorgen te maken over de negatieve publiciteit die in verband met het grote tijdsverloop bij de ex-partnerregeling (zie ook punt 12 hierna) hoogstwaarschijnlijk de kop op zal steken.

11. Gegevensuitwisseling

De gegevensuitwisseling kent 3 aspecten. De eerste is dat het belangrijk is dat er een wettelijke grondslag voor de benodigde gegevensuitwisseling en gegevensverwerking is. In de Memorie van Toelichting staat dat artikel 6.12 van het wetsvoorstel in deze grondslag voorziet. Wij hebben dit echter niet als zodanig in genoemd wetsartikel terug kunnen lezen. Hier zou dus nog aandacht voor moeten zijn.

Het tweede aspect van de gegevensuitwisseling betreft de helderheid en eenduidigheid van de uit te wisselen lijsten. Zoals wij in het begin van deze brief al hebben opgemerkt, is het belangrijk dat de lijsten over ex-partners en nabestaanden goed onderscheiden kunnen worden van andere KOT-lijsten. Een heldere en eenduidige naamgeving helpt hierbij.

Het derde aspect dat wij willen noemen is dat de waterschappen ervoor pleiten om pas tot gegevensuitwisseling over ex-partners en nabestaanden over te gaan wanneer definitief vaststaat dat de personen die het betreft voor herstel in aanmerking komen. Dit verkleint de kans op fouten.

12. Groot tijdsverloop

Of een ex-partner of een nabestaande voor herstel in aanmerking komt, is afhankelijk van de vraag of de ouder die initieel om herstel heeft gevraagd (of had kunnen vragen), definitief als daadwerkelijk gedupeerde ouder wordt aangemerkt. Op dit moment is de verwachting dat in een (groot) aantal gevallen pas in 2025 (of later) definitief bekend zal zijn of een ouder die initieel om herstel heeft gevraagd, al dan niet daadwerkelijk gedupeerd is. Dit betekent dat ex-partners en nabestaanden in een aantal gevallen dus ook nog erg lang moeten wachten en nog een aantal jaren in onzekerheid zullen verkeren over de vraag of bijvoorbeeld hun openstaande belastingschulden wel of niet zullen worden kwijtgescholden. Voor de waterschappen is het erg belangrijk dat ex-partners en nabestaanden door het Rijk goed geïnformeerd worden over deze volgtijdelijkheid. Zonder goede informatie hierover zullen ex-partners namelijk verwachten dat hun schulden snel na het van kracht worden van de regeling zullen worden kwijtgescholden, terwijl dat in de praktijk in een aantal gevallen mogelijk dus nog wel een aantal jaar zal gaan duren.

Een ander risico dat met het tijdsverloop samenhangt is dat openstaande schulden wellicht niet meer worden betaald, dat er wel invorderingsactiviteiten plaatsvinden en dat later blijkt dat deze schulden kwijtgescholden moeten worden. Of dat er wordt betaald en dat er later gerestitueerd moet worden.



13. Mogelijk in veel gevallen restitutie van reeds betaalde belastingen

Het wetsvoorstel gaat er van uit dat betalingen die op een openstaande belastingschuld plaatsvinden (het gaat om openstaande belastingschulden die onder de reikwijdte van de herstelregeling vallen) aan de ex-partner worden gerestitueerd als later blijkt dat deze schuld voor kwijtschelding in aanmerking komt. Het gaat mogelijk om veel gevallen. In hun reactie hebben de waterschappen ons laten weten dat het geschetste effect zich zeker zal voordoen en dat dit gevolgen heeft voor de uitvoeringslasten en voor zaken als verantwoording en controle. De waterschappen zien mogelijkheden om de lasten te verminderen door slim gebruik te maken van bestaande workflows en scripts.

Wij hopen u geïnformeerd te hebben. Als er vragen zijn, kunt u contact opnemen met

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Met vriendelijke groet,

Persoonsgegevens